

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) มุ่งศึกษาพฤติกรรมปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาการศึกษาตามโครงการ กศ.บป. สถาบันราชภัฏเลย ปีการศึกษา 2537-2538 และศึกษาเกี่ยวกับการนำผลการศึกษาไปใช้ให้เป็นประโยชน์ และการประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.บป. ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

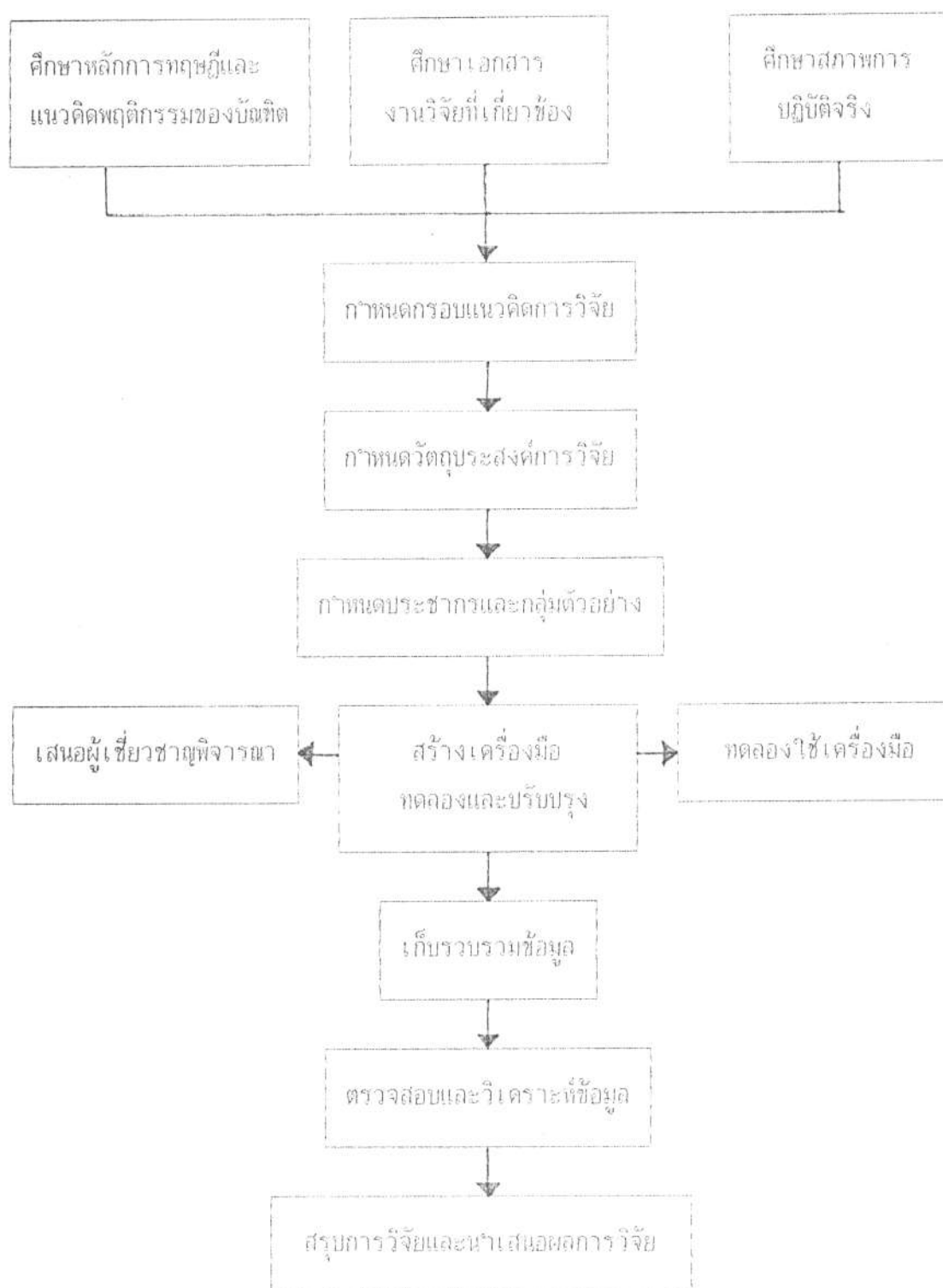
ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบและแนวคิดในการวิจัย
- 3) กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 4) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 5) สร้างเครื่องมือในการวิจัย เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจ

ให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง แก้ไข

- 6) ทดลองและปรับปรุงแก้ไข
- 7) เก็บรวบรวมข้อมูล
- 8) ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล
- 9) สรุปและรายงานผลการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรมี 3 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 363 คน

- (1) กลุ่มบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 121 คน
- (2) กลุ่มเพื่อนร่วมงานของบัณฑิต จำนวน 121 คน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนเดียวกันกับบัณฑิตก่อนที่จะไปศึกษาตามโครงการ กศ.บป. จนถึงปัจจุบัน
- (3) กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนของบัณฑิต ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย และจังหวัดขอนแก่น จำนวน 121 คน และปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนเดียวกันกับบัณฑิตก่อนที่จะไปศึกษา ตามโครงการ กศ.บป. จนถึงปัจจุบัน

2) กลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนในการสุ่มและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกอำเภอ

จังหวัดเลยมี 13 อำเภอ จังหวัดขอนแก่นมี 25 อำเภอ เลือกมา 50% ของจำนวนอำเภอในแต่ละจังหวัด โดยวิธีจับสลาก ได้กลุ่มอำเภอในจังหวัดเลย 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองเลย อำเภอเชียงคาน อำเภอวังสะพุง อำเภอนาด้วง อำเภอภูกระดึง อำเภอท่าลี่ อำเภอผาขาว และจังหวัดขอนแก่น 13 อำเภอ ได้แก่ อำเภอภูผาม่าน อำเภอกระนวน อำเภอบ้านไผ่ อำเภอชนบท กิ่งอำเภอหนองนาคำ อำเภอชุมแพ อำเภอหนองเรือ อำเภอภูเวียง อำเภออุบลรัตน์ อำเภอมีนบุรี อำเภอโนนสะอาด กิ่งอำเภอโนนศิลา

ขั้นที่ 2 ใช้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เฉพาะผู้เป็นอาจารย์ผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย และจังหวัดขอนแก่น ได้จำนวนทั้งสิ้น 121 คน

สรุป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารวมทั้งสิ้น 363 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

- (1) กลุ่มบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 121 คน
- (2) กลุ่มเพื่อนร่วมงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 121 คน

(3) กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 121 คน
รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัดและขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	จำนวน								
	กลุ่มบัณฑิต			กลุ่มเพื่อนร่วมงาน			กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน		
	เลข	ขอนแก่น	รวม	เลข	ขอนแก่น	รวม	เลข	ขอนแก่น	รวม
ขนาดเล็ก	9	16	25	9	16	25	9	16	25
ขนาดกลาง	11	44	55	11	44	55	11	44	55
ขนาดใหญ่	20	21	41	20	21	41	20	21	41
รวม	40	81	121	40	81	121	40	81	121
รวมทั้งสิ้น	363 คน								

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือด้วยตนเอง โดยพิจารณาตามกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์การวิจัยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และปรับปรุงให้สมบูรณ์

2) กรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 กรอบและแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ

วัตถุประสงค์	กรอบและแนวคิดในการวิจัย	ผู้ตอบแบบสอบถาม
1. เพื่อติดตามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีตามโครงการ กศ.บป. เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานที่สังเกตได้ ได้แก่ (1) ด้านการสอนและการวัดผล (2) ด้านการปฏิบัติตนต่อนักเรียน (3) ด้านคุณธรรมและการพัฒนาตนเอง (4) ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงานทั่วไป	1. เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 2. มาตรฐานการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู พ.ศ.2523 3. วัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.บป.2528 4. ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีพฤติกรรม 5. ความสำคัญของการศึกษา 6. ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา 7. ความสำคัญของการพัฒนาครู 8. ลักษณะการสอนที่ดี 9. ลักษณะวิธีสอนที่ดี	1. ผู้บริหารโรงเรียนของบัณฑิต 2. เพื่อนร่วมงานของบัณฑิต 3. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
2. เพื่อศึกษาการนำผลการศึกษาไปใช้ให้เป็นประโยชน์		1. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.บป.		1. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

3) ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบสอบถาม

มี 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 สำหรับกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มเพื่อนร่วมงานของบัณฑิต
แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ถามเกี่ยวกับปีที่เริ่มปฏิบัติราชการในโรงเรียน ปัจจุบัน, จังหวัด ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ช่วงเวลาที่เป็นผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตหรือช่วงเวลาที่ย่างงาน หรือรู้จักกับบัณฑิต

ตอนที่ 2 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานของบัณฑิต มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบซีแมนติกดิฟเฟอเรนเชียล (อ้างถึงใน ภัทรา นิคมานนท์, 2538) มี 5 ระดับ ครอบคลุมพฤติกรรม 4 ด้าน คือ

- (1) ด้านการสอนและการวัดผล
- (2) ด้านการปฏิบัติตนต่อนักเรียน
- (3) ด้านคุณธรรมและการพัฒนาตนเอง
- (4) ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงานทั่วไป

ฉบับที่ 3 สำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ เป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ถามเกี่ยวกับ จังหวัด เพศ อายุราชการ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานของบัณฑิต มีลักษณะเหมือนกับฉบับที่ 1 และ 2

ตอนที่ 3 การนำผลการศึกษาไปใช้ให้เป็นประโยชน์ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 4 การประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.บป. มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (open ended)

4) การตรวจสอบเครื่องมือ

(1) ตรวจสอบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

(2) หาคความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือโดยไปทดลอง (Try Out) กับโรงเรียนที่มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามโครงการ กศ.บป. ปฏิบัติหน้าที่อยู่ จำนวน 30 โรงเรียน จากนั้นเป็นผู้บริหารโรงเรียน 30 คน เพื่อนร่วมงานของบัณฑิต 30 คน และบัณฑิตรวมทั้งสิ้น 90 ชุด แล้วนำแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับมาหาคความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (อ้างถึงใน ประยูร อาษานาม, 2534) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.96

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำหนังสือถึงอธิการบดีสถาบันราชภัฏเลย ขออนุญาตสำรวจรายชื่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามโครงการ กศ.บป. ปีการศึกษา 2537-2538

2) ขอความร่วมมือจากสถาบันราชภัฏเลย ทำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย และจังหวัดขอนแก่น ขออนุญาตและขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถาม

3) ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและรับคืน โดยผ่านโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และไปแจกและรับคืนด้วยตนเอง ส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 363 ชุด ได้รับคืนและอยู่ในสภาพสมบูรณ์ จำนวน 360 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.17

ตารางที่ 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนอยู่ในสภาพสมบูรณ์ จำแนกตามจังหวัด และขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	จำนวน								
	กลุ่มบัณฑิต			กลุ่มเพื่อนร่วมงาน			กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน		
	เลย	ขอนแก่น	รวม	เลย	ขอนแก่น	รวม	เลย	ขอนแก่น	รวม
ขนาดเล็ก	9	16	25	9	16	25	9	16	25
ขนาดกลาง	11	44	55	11	44	55	11	44	55
ขนาดใหญ่	20	20	40	20	20	40	20	20	40
รวม	40	80	120	40	80	120	40	80	120
รวมทั้งสิ้น	360 คน								

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเฉพาะที่สมบูรณ์ มาวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์แบบโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ โดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1) แบบสอบถามที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

2) แบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับตอนที่ 4 ทดสอบ F-test

3) แบบสอบถามที่เป็นแบบปลายเปิด (Open ended) ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา และประมวลเป็นความเรียง

4) การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิต ใช้เกณฑ์ดังนี้

- (1.51) - (2.00) หมายความว่ามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับดีเยี่ยมมาก (+2)
- (0.51) - (1.50) หมายความว่ามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับดีพอสมควร (+1)
- (-0.51) - (0.50) หมายความว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน แต่อย่างใด อยู่ในระดับเหมือนเดิม (0)
- (-1.51) - (-0.50) หมายความว่ามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับลดลงกว่าเดิมพอสมควร (-1)
- (-2.00) - (-1.50) หมายความว่ามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับลดลงกว่าเดิมมาก (-2)

5) การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่องการประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.บป. ใช้เกณฑ์ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายความว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายความว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 หมายความว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายความว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายความว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด